

Nieuwe regels voor fiscaal partnerschap per 2011

18 oktober 2010

Per 1 januari 2011 worden de regels voor het fiscaal partnerschap aangepast. Er komt een basispartnerbegrip dat gaat gelden voor alle belastingwetten. Dat basisbegrip kan in afzonderlijke belastingwetten nader worden ingevuld. Voor de inkomstenbelasting leidt dat tot een forse aanpassing van het partnerbegrip. Uitgangspunt van de nieuwe regeling is dat gehuwden en geregistreerd partners altijd fiscaal partner zijn, ongeacht of zij samenwonen.

Ongehuwd samenwonenden zijn in enkele aangewezen situaties verplicht fiscaal partners, in andere situaties – met name voor samenwoners zonder een notariële samenlevingsovereenkomst – vervalt de mogelijkheid om te kiezen voor een fiscaal partnerschap.

Het fiscaal partnerschap is van groot belang bij de belastingheffing. Veel fiscale regelingen zijn 'gekleurd' door dat partnerschap. Denk bij de inkomstenbelasting aan de eigenwoningregeling, de samenvoeging en verdeling van bepaalde inkomsten, de aftrekdrempel voor giften en specifieke zorgkosten, de alleenstaande ouderkorting, enz. De diverse belastingwetten kennen een verschillend partnerbegrip, en dat is de wetgever – en de praktijk! – al lange tijd een doorn in het oog. Met de invoering van het basispartnerbegrip wordt dat een stuk beter. Het basispartnerbegrip gaat voor alle belastingwetten gelden, maar dat betekent niet dat voor alle heffingswetten hetzelfde partnerbegrip gaat gelden. Dat is volgens de wetgever niet haalbaar: een op onderdelen verschillend partnerbegrip blijft

noodzakelijk vanwege het specifieke karakter van een belasting, om oneigenlijk gebruik af te weren, of om nog andere redenen.

Voor de **inkomstenbelasting** bent u onder de huidige wettelijke regeling partners als:

- u gehuwd bent, of een geregistreerd partnerschap bent aangegaan, én niet duurzaam gescheiden leeft.

Van duurzaam gescheiden leven is sprake als iedere echtgenoot zijn eigen leven leidt, als ware hij niet gehuwd, én deze toestand door beide echtgenoten als bestendig is bedoeld. Het al dan niet voeren van een gezamenlijke huishouding is niet beslissend.

- u en uw partner daarvoor "samen en uitsluitend" gekozen hebben. Zo'n keuze is mogelijk als u, als meerderjarigen, ongehuwd samenwoont, in een kalenderjaar gedurende meer dan zes maanden onafgebroken een gezamenlijke huishouding voert, én in die periode op hetzelfde woonadres staat ingeschreven bij de gemeente. De keuze voor het fiscale partnerschap moet u uiterlijk kenbaar maken bij de (gezamenlijke) aangifte over het kalenderjaar.

Onder de *nieuwe wettelijke regeling* bent u voor de inkomstenbelasting 'verplicht' fiscale partners als:

- u gehuwd bent, of een geregistreerd partnerschap bent aangegaan.
Niet meer van belang is of u en uw echtgenoot samenwonen of op hetzelfde adres staan ingeschreven bij de gemeente.
Echtgenoten die (civielrechtelijk) zijn gescheiden van tafel en bed zijn géén partners.
- u ongehuwd samenwoont en samen ingeschreven staat op hetzelfde woonadres bij de gemeente én u
 - een notarieel samenlevingscontract heeft, of
 - woont in een woning waarvan u beiden (gezamenlijk) eigenaar bent, of
 - samen een kind heeft, of
 - de ene partner het kind van de andere partner heeft erkend, of
 - u uw huisgenoot heeft aangewezen als gerechtigde tot het partnerpensioen.

Ongehuwd samenwonenden zijn ook verplicht partner als ze in het voorafgaande jaar als fiscale partners kwalificeerden, en nog steeds op hetzelfde woonadres bij de gemeente staan ingeschreven. Samenwoners die niet voldoen aan één van de hiervoor genoemde vereisten, zijn vanaf 2011 géén fiscale partners meer. De mogelijkheid om voor het fiscale partnerschap te kiezen vervalt.

Bij het Belastingplan 2011 is voorgesteld om de voorwaarde dat ongehuwd samenwonenden moeten staan ingeschreven op hetzelfde adres, te laten vervallen ingeval een gezamenlijke inschrijving niet mogelijk is door opname in een verpleeg- of verzorgingshuis.

Het nieuwe fiscale partnerbegrip gaat direct per 1 januari 2011 in; er geldt géén overgangsregeling.

Commentaar

De nieuwe spelregels voor het fiscaal partnerschap in de inkomstenbelasting zullen veel mensen onaangenaam verrassen. Ongehuwd samenwonenden die onder de huidige regeling kunnen kiezen voor het fiscaal partnerschap, zullen in veel gevallen – als zij fiscale partners willen blijven – een notarieel samenlevingscontract moeten aangaan. Gehuwden die duurzaam gescheiden leven, maar om hun moverende redenen niet willen scheiden, zijn ineens weer fiscale partners. Dat kan onaangename gevolgen hebben, met een fors financieel nadeel. Laat uw adviseur nagaan wat de nieuwe partnerregels voor u betekenen. En wat u nog dit jaar moet doen om een financieel nadeel te vermijden.